

spellingmaatje

Nieuw Nederlands Junior

Noordhoff

spelling

Inhoud

poes	4	schooltas	17	citroen	30
hert	5	zwarte mieren	18	cactus	31
staart	6	gebak	19	auto's	32
wolf	7	meeuw	20	politie	33
worst	8	specht	21	gladheid	34
muisje	9	panda	22	majesteit	35
schroef	10	molen	23	etalage	36
slang	11	pauw	24	chocolade	37
fiets	12	mollen	25	krab	38
haai	13	grijze muizen	26	rugby	39
beer	14	knabbelen	27	Nederland	40
geit	15	heerlijk	28	thermometer	41
eend	16	dirigent	29	telefonisch	42

autootje	43	W1c	59
stripboek	44	W1d	60
taxi	45	W1e	61
knieën	46	W2 schema pv vt	62
bloemenvaas	47	W2a	64
Franse leenwoorden	48	W2b	66
Engelse leenwoorden	49	W2c	68
liniaal	50	W2d	69
houten	51	W3 schema vd	70
haviken	52	W3a	72
chocolade-ijs	53	W3b	74
W	54	W3c	75
W1 schema pv tt	55	W4a	77
W1a	56	W4b	78
W1b	58	W5	79

Woorden met drie klanken

Uitleg

Schrijf het woord, zoals je het hoort.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → p oe s
- 3 Schrijf het woord op → poes
- 4 Kijk het woord na

Voorbeeld

wat
hier
maar
lief
de bal
de reus
het dier
de koek
ik zet
ik vaar
ik neem
ik wil

Twee medeklinkers vooraan of achteraan

Uitleg

Schrijf het woord, zoals je het hoort.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → h e r t
- 3 Schrijf het woord op → hert
- 4 Kijk het woord na

Voorbeeld

de bloem
de vlag
de slak
de kraal
de lijst
de toets
de berm
de wesp
ik graaf
ik stop
hij maakt
zij gilt

Twee medeklinkers vooraan en achteraan

staart

Uitleg

Schrijf het woord, zoals je het hoort.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → s t aa r t
- 3 Schrijf het woord op → staart
- 4 Kijk het woord na

Voorbeeld

dwars
zwart
triest
sterk
de sport
de krant
de plaats
de prins
zij proeft
zij speelt
hij blaast
hij stopt

Woorden met een tussen-/u/

wolf

Uitleg

In sommige woorden hoor je een /u/,
maar die schrijf je niet.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → w o l f
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → wolf
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

erg
twaalf
half
sterk
het dorp
de film
de jurk
de slurf
ik werk
ik werp
ik help
ik verf

Drie medeklinkers vooraan of achteraan

Uitleg

Schrijf het woord, zoals je het hoort.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → w o r s t
- 3 Schrijf het woord op → worst
- 4 Kijk het woord na

Voorbeeld

strak
streep
leukst
laatst
de strik
de sproet
de oogst
de barst
ik strijk
ik spreek
zij danst
hij fietst

Verkleinwoorden met je, tje, pje of etje

Uitleg

Hoor je achteraan je, tje, pje of etje?
Schrijf dan eerst het woord en daarna het verkleinstukje.

Bij sommige verkleinwoorden schrijf je twee medeklinkers en daarna etje.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → muis je
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → muisje
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

het bankje
het broodje
het schroefje
het treintje
het zwaantje
het geurtje
het filmpje
het bloempje
het vormpje
het behangetje
het spinnetje
het zonnetje

Woorden met *sch* of *schr*

schroef

Uitleg

Sch en *schr* schrijf je altijd zo.

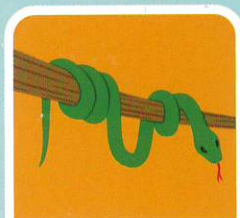
Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → **sch** oe f
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → **sch**roef
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

schoon
het **sch**aap
de **sch**aats
de **sch**ool
de **sch**rik
het **sch**rift
de **sch**ram
de **sch**reeuw
ik **sch**op
ik **sch**uif
hij **sch**rijft
zij **sch**rok

Woorden met *ng* of *nk*

slan**g**

Uitleg

Je hoort één klank, maar je schrijft twee letters.
Tussen de *n* en de *k* komt nooit een *g*.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → s l a **ng**
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → slan**g**
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

stre**ng**
langs
blank
links
de gan**g**
de kring
de bonk
de klank
ik bre**ng**
ik wen**k**
hij schenk**t**
zij drink**t**

Woorden met f/v of s/z vooraan

fiets

Uitleg

Je kunt niet goed horen of je een f/v of s/z vooraan schrijft.

Deze woorden moet je onthouden.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → f ie t s
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → fiets
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

soms

zelfs

de fout

het fruit

de vloer

de vuist

de soep

de struik

de zak

het zweet

ik voel

ik stop

Woorden met aai, ooi of oei

haai

Uitleg

Aai, ooi en oei schrijf je altijd zo.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → h aai
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → haai
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

saai

mooi

foei

nooit

de vlaai

de kooi

de hooiberg

de koeien

de roeiboot

ik zwaaï

het dooit

ik stoei

hij sproeit

Woorden met eer, oor of eur

beer

Uitleg

Je hoort de ee, oo en eu in woorden met eer, oor en eur niet zo goed.
Je schrijft ze wel.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → b eer
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → beer
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

weer
het meer
de peer
de soort
de voornaam
de schoorsteen
de deur
de scheur
hij smeert
ik hoor
hij zeurt

Woorden met ei

geit

Uitleg

Je kunt niet horen of je ei of ij schrijft.
De woorden met ei moet je onthouden.

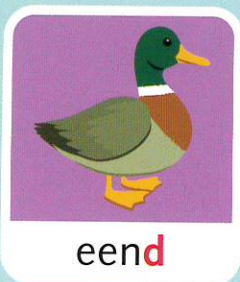
Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → g ei t
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → geit
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

mei
klein
de trein
de klei
de wei
de zeilboot
het paleis
het geheim
het eiland
het marktplein
ik reis
hij dweilt

Woorden met een *d* of *t* aan het eind

Uitleg

Hoor je aan het eind van een woord een /t/?
Maak het woord langer. Je hoort dan of je
een *d* of een *t* moet schrijven.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → ee n *d*
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → eend
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

de tand
de bruid
het paard
het geld
de klant
de voet
de kast
het vierkant
ik vind
ik raad
ik zit
ik praat

Samengestelde woorden

Uitleg

Samengestelde woorden bestaan uit twee
losse woorden. Let op elk woord apart,
maar schrijf ze aan elkaar.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → school tas
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → schooltas
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

vijftien
achthonderd
de tuinslang
de prijsvraag
de strafschop
de armband
de vliegreis
de feestneus
het stoplicht
het huisdier
het leesboek
het schrijfschrift

Woorden met een e achteraan die klinkt als /u/

zwarte mieren

Uitleg

In veel woorden hoor je een /u/ achteraan, maar schrijf je een e.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → zwar **te** mie **ren**
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → **zwarte mieren**
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

alles
volgens
buit**en**
scherpe
war**me**
vroeger
de tit**el**
de diept**e**
de aard**e**
de bij**en**
het noord**en**
wij knoei**en**

Woorden met ge, be of ver vooraan

gebak

Uitleg

In woorden die beginnen met ge, be of ver hoor je een /u/ vooraan, maar schrijf je een e.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → **ge** bak
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → **gebak**
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

gelijk
genoeg
het **ge**tal
het **ge**vaar
het **be**richt
het **be**roep
het **ve**rkeer
het **ve**rschil
ik **be**denk
hij **ge**niet
ik **ve**rstop
zij **ve**rtelt

Woorden met *eeuw*, *ieuw* of *uw*

Uitleg

Eeuw, *ieuw* en *uw* schrijf je altijd zo.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → m **eeuw**
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → **meeuw**
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

ru**w**
sch**uw**
nie**uwe**
benie**uwd**
de **eeuw**
de zee**eeuw**
de k**ieuw**
de schad**uw**
ik du**w**
zij waarschu**wt**
wij gee**uwen**
het snee**wt**

Woorden met *ch* en woorden met *acht*, *echt*, *icht*, *ocht* of *ucht*

Uitleg

- 1 In sommige woorden hoor je /g/, maar schrijf je *ch*.
De woorden met *ch* moet je onthouden.
- 2 *Acht*, *echt*, *icht*, *ocht* en *ucht* schrijf je bijna altijd zo.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → s p **echt**
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → **specht**
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

pe**ch**
to**ch**
sle**cht**
a**chter**
het li**chaam**
het jo**chie**
de na**cht**
het uitzi**cht**
ik la**ch**
hij vle**cht**
wij wa**chten**
zij zu**cht**

Een lange klank aan het eind van een woord

Uitleg

Hoor je aan het eind van een woord /aa/, /oo/ of /uu/, dan schrijf je *a*, *o* of *u*.
Hoor je /ee/, dan schrijf je er twee.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → pan da
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → panda
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

bijna
daarna
twee
waarmee
de la
de pasta
de vlo
de salto
het menu
de paraplu
het vee
de puree

Een lange klank aan het eind van een klankgroep

Uitleg

Hoor je aan het eind van een klankgroep een lange klank, dan schrijf je *a*, *e*, *o* of *u*.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → mo len
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → molen
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

gratis
brutaal
de hamer
het zadel
de regen
de wereld
de bomen
het konijn
de ruzie
de bureu
wij lopen
wij bewaren

Woorden met au

pauw

Uitleg

Je kunt niet horen of je *au* of *ou* schrijft.
De woorden met *au* moet je onthouden.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → p au w
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → pauw
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

lauw
gauw
augustus
donkerblauw
de pauze
de automaat
de augurk
het applaus
de wenkbrauw
de zoetekauw
hij kauwt
zij snauwt

Een korte klank aan het eind van een klankgroep

mollen

Uitleg

Hoor je aan het eind van een klankgroep
een korte klank, dan volgen er altijd
twee medeklinkers.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → mo llen
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → mollen
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

dikke
jammer
dubbel
spannend
de middag
de koffers
de appelboom
de boterhammen
wij beginnen
wij vallen
wij trekken
wij zetten

Langere woorden met een z of een v

grijze muizen

Uitleg

Bij veel woorden die eindigen op een s of een f, verandert de s in een z en de f in een v als je het woord langer maakt.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → grij ze mui zen
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → grijze muizen
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

liever
brave
onze
boze
de wolven
de duiven
de golven
de beurzen
de laarzen
de kazen
wij beloven
wij wijzen

Woorden met twee keer een e achteraan die klinkt als een /u/

knabbelen

Uitleg

- 1 In sommige woorden hoor je achteraan twee keer een /u/, maar schrijf je een e.
- 2 Als je in een onbeklemtoonde klankgroep een /u/ hoort, schrijf je een e.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → kna bbe len
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → knabbelen
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

gisteren
schommelen
kwispelen
regenen
de kinderen
de hersenen
stiekem
de bezem
de adem
de bloesem
de bodem
de bliksem

Woorden met *lijk* en *ig*

Uitleg

Als je aan het eind van een meerlettergrepig woord /luk/ of /ug/ hoort, schrijf je *lijk* of *ig*.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → heer *lijk*
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → heerlijk
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

lelijk
duidelijk
eindelijk
feestelijk
begrijpelijk
gevaarlijk
prachtig
handig
grappig
droevig
jarig
negentig

Woorden met *i* die klinkt als een /ie/

Uitleg

In sommige woorden hoor je een /ie/, maar schrijf je een *i*. Deze woorden moet je onthouden.

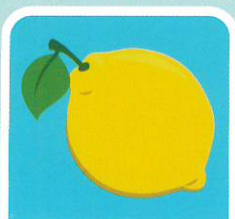
Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → di ri gent
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → dirigent
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

juni
januari
de abrikoos
de piloot
de diamant
de familie
de kampioen
de kilometer
de olifant
de sinaasappel
het klimaat
het uniform

Woorden met een c die klinkt als /s/

citroen

Uitleg

In sommige woorden hoor je een /s/,
maar schrijf je een c.
Deze woorden moet je onthouden.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → ci troen
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → citroen
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

precies
de cel
de centimeter
de cirkel
de cent
het cijfer
het centrum
het proces
de oceaan
het recept
de provincie
de pincet

Woorden met een c die klinkt als /k/

cactus

Uitleg

In sommige woorden hoor je een /k/,
maar schrijf je een c.
Deze woorden moet je onthouden.

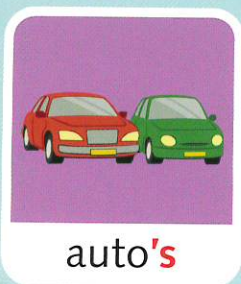
Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → cac tus
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → cactus
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

actief
compleet
de code
de cavia
de camera
het compliment
de acrobaat
de reclame
de seconde
de bioscoop
de directeur
het insect

Woorden die beginnen met 's of eindigen op 's

Uitleg

Woorden met een lange klank achteraan krijgen in het meervoud een 's, behalve bij de ee.

Bij sommige woorden hoor je aan het begin een /s/. Die schrijf je als 's.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → au to's
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → auto's
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

de agenda's
de diploma's
de foto's
de studio's
de kiwi's
de paraplu's
de dictees
de abonnees
's woensdags
's zomers
's middags
's nachts

Woorden die eindigen op tie

Uitleg

Als je aan het eind van een woord /tsie/ of /sie/ hoort, schrijf je meestal tie.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → po li tie
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → politie
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

de notitie
de situatie
de felicitatie
de informatie
de operatie
de prestatie
de reactie
de traktatie
de vakantie
de presentatie
de combinatie
de advertentie

Woorden die eindigen op *heid*

gladheid

Uitleg

Als je /hijt/ hoort aan het eind van een woord, schrijf je *heid*.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → glad **heid**
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → gladheid
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

de snelheid
de wijsheid
de gezelligheid
de gezondheid
de hoeveelheid
de moeilijkheid
de nieuwsgierigheid
de overheid
de schoonheid
de waarheid
de viezigheid
de vrijheid

Woorden die eindigen op *teit*

majesteit

Uitleg

Deze woorden hebben niets met tijd te maken. Daarom schrijf je *teit*.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → ma jes **teit**
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → majesteit
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

de identiteit
de creativiteit
de activiteit
de elektriciteit
de sportiviteit
de kwaliteit
de productiviteit
de nationaliteit
de muzikaleiteit
de puberteit
de specialiteit
de universiteit

Woorden met een *g* die klinkt als /zj/

Uitleg

In sommige woorden hoor je /zj/,
maar schrijf je een *g*.
Deze woorden moet je onthouden.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → e ta la *ge*
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → *etalage*
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

de *giraf*
de *genie*
de *rage*
de *stage*
de *bagage*
de *garage*
de *lekkage*
de *manege*
de *reportage*
de *slijtage*
het *percentage*
wij *logeren*

Woorden met een *ch* die klinkt als /sj/

Uitleg

In sommige woorden hoor je /sj/,
maar schrijf je een *ch*.
Deze woorden moet je onthouden.

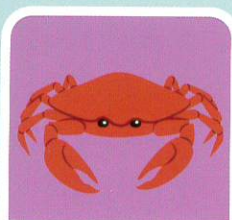
Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → *cho* co la de
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → *chocolade*
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

China
*charm*ant
het *cha*let
de *ch*ef
de *ch*irurg
de *ch*ips
de *ch*auffeur
de *ch*impansee
de *broch*e
de *mach*ine
de *rech*ercheur
het *affich*e

Woorden met een *p* of *b* aan het eind

krab

Uitleg

Als je aan het eind van een woord een /p/ hoort, maak je het woord langer. Je hoort dan of je een *p* of een *b* moet schrijven.

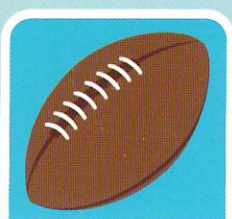
Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → k r a **b**
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → **krab**
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

eb
de rib
de slab
het spinnenweb
de step
de grap
de reep
het kamp
de klomp
de waterpomp
ik heb
ik schrob

Woorden met een *y*

rugby

Uitleg

In sommige woorden hoor je een /ie/, /i/ of /j/, maar schrijf je een *y*. Deze woorden moet je onthouden.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → rug **y**
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → **rugby**
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

lynx
royaal
memory
gymnastiek
de types
de hyena's
het jurylid
de symbolen
de lolly
de hobby
de pony
de penalty

Hoofdlettergebruik

Nederland

Uitleg

Het eerste woord van een zin en alle namen schrijf je met een hoofdletter.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → Ne der land
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → Nederland
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

Berkenlaan
Heuvelstraat
Amsterdam
Utrecht
de Maas
een Belg
het Nederlands
M. Terhoeven
Thomas Rijks
oom Bart
Suikerfeest
Nieuwjaar

Woorden met een *th* die klinkt als /t/

thermometer

Uitleg

In sommige woorden hoor je een /t/, maar schrijf je *th*. Deze woorden moet je onthouden.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → ther mo me ter
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → thermometer
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

thuis
enthousiast
de theedoek
de therapie
de theorieles
het thema
het theater
de kathedraal
de marathon
de bibliotheek
de apotheek
de leesmethode

Woorden die eindigen op *isch*

telefon**isch**

Uitleg

In sommige woorden hoor je /ies/, maar schrijf je *isch*. Je schrijft *isch* als je er een e achter kan zetten.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → te le fo **nisch**
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → **telefonisch**
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

Belg**isch**
trop**isch**
allerg**isch**
automat**isch**
prakt**isch**
elektr**isch**
histor**isch**
kom**isch**
med**isch**
alfabet**isch**
romant**isch**
toerist**isch**

Moeilijke verkleinwoorden

auto**ootje**

Uitleg

- 1 Bij woorden die eindigen op een lange klank, schrijf je in het verkleinwoord twee klinkers en *tje*.
- 2 Bij meerlettergrepige woorden die eindigen op *ing*, haal je in het verkleinwoord de *g* weg en schrijf je *kje*.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → au **too tje**
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → **autootje**
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

het oma**aatje**
het pind**aatje**
het kan**ootje**
het foto**ootje**
het cafe**etje**
het menu**utje**
het konink**je**
het belonink**je**
het puddink**je**
het kettink**je**
het wonink**je**
het verrassink**je**

Moeilijke samengestelde woorden

stripboek

Uitleg

Samengestelde woorden bestaan uit twee losse woorden. Let op elk woord apart, maar schrijf ze aan elkaar.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → strip boek
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → stripboek
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

de chipszak
de huissleutel
de kustplaats
de middellijn
de roofvogel
de bioscoopbon
de webpagina
het grofvuil
het fietsstuur
het pechgeval
het wespenest
het nieuwbouwhuis

Woorden met een x en met een q

taxi

Uitleg

- 1 In sommige woorden hoor je /ks/, maar schrijf je een x.
- 2 In sommige woorden hoor je een /k/ of /kw/, maar schrijf je een q of qu. Deze woorden moet je onthouden.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → ta xi
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → taxi
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

het luxe
extra
maximaal
de xylofoon
de saxofoon
de explosie
quitte
chique
de quiz
frequent
consequent
wij squashen

Woorden met een trema

Uitleg

- 1 Bij woorden die eindigen op *ee* en *ie*, schrijf je het meervoud met een trema.
- 2 Als je in een woord twee klinkers samen verkeerd kunt lezen (klinkerbotsing), zet je een trema op de tweede klinker.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → knie **ën**
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → knieën
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

de zeeën
de ideeën
de orchideeën
de sleeën
de bacteriën
de oliën
de poriën
de financiën
wij judoën
de ruïne
het mozaïek
zij is geïnteresseerd

Woorden met een tussen-n of tussen-s

Uitleg

Hoor je in een samengesteld woord een /s/, dan schrijf je die ook.
Eindigt het eerste woord in het meervoud alleen op *en*, schrijf dan een tussen-*n*.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → bloe **men** vaas
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → bloemenvaas
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

de paardenbloem
het krantenartikel
de pannenkoek
de boekenkast
het spinnenweb
het beukennootje
het passagiersschip
het stadscentrum
het verkeersslachtoffer
de vissersvloot
het voorjaarszonnetje
de schoonheidsspecialiste

Franse leenwoorden

Franse
leenwoorden

Uitleg

Hoe je Franse leenwoorden schrijft,
moet je onthouden.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → ca fé
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → *café*
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

de ambulance
de boulevard
het plafond
de champagne
het trottoir
de croissant
de taille
het etui
de punaise
de medaille
het meubilair
de cheque

Engelse leenwoorden

Engelse
leenwoorden

Uitleg

Hoe je Engelse leenwoorden schrijft,
moet je onthouden.

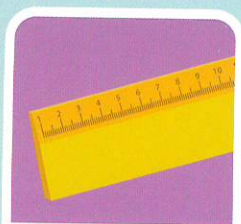
Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → team
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → *team*
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

de show
de cake
de clinic
de laptop
de manager
de planning
de scooter
de workshop
de speedboot
de mountainbike
het weekend
het tennisracket

Woorden die eindigen op *iaal*, *ueel* of *ieel*.

lin**iaal**

Uitleg

Bij woorden op *iaal*, *ueel* of *ieel* hoor je een /j/ of /w/, maar die schrijf je niet.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → li ni **aal**
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → **liniaal**
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

act**ueel**
vis**ueel**
rit**ueel**
procent**ueel**
offici**eel**
industri**eel**
financi**eel**
speci**iaal**
geni**iaal**
provinci**iaal**
de imperi**iaal**
het fili**iaal**

Stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden

hout**en**

Uitleg

Als het bijvoeglijk naamwoord een stof is waar je iets van kunt maken, eindigt het meestal op *en*.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → hou **ten**
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → **houten**
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

een ijzer**en** buis
een glazen**en** deur
een gouden**en** armband
een fluwelen**en** broek
een kartonnen**en** doos
een leren**en** schoen
een papier**en** servet
een rieten**en** dak
een stenen**en** muur
een wollen**en** trui
een zijden**en** blouse
een zilver**en** munt

Meervouden die eindigen op *en*

havik**en**

Uitleg

Valt de klemtoon bij meerlettergrepige woorden niet op *ik, es, el* of *et*? Schrijf dan het meervoud met alleen *en* erachter.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → ha vi **ken**
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → **haviken**
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

de artikel**en**
de luiwammes**en**
de bangerik**en**
de flauwerik**en**
de gemenerik**en**
de braverik**en**
de leeuwerik**en**
de monnik**en**
de perzik**en**
de slimmerik**en**
de stommerik**en**
de viezerik**en**

Samengestelde woorden met een koppelteken

chocolade-**ijs**

Uitleg

Als je in een samengesteld woord twee klinkers samen verkeerd kunt lezen, zet je er een koppelteken tussen.

Stappenplan

- 1 Zeg het woord
- 2 Verdeel het woord → cho co la de - ijs
- 3 Welke regel hoort bij dit woord?
- 4 Schrijf het woord op → **chocolade-ijs**
- 5 Kijk het woord na

Voorbeeld

Zuid-Europa
na-apen
zo-even
de auto-export
de café-eigenaar
de ski-ervaring
de zee-egel
de gala-avond
de radio-uitzending
de sproei-installatie
het auto-ongeluk
het theorie-examen

Werkwoorden en de ik-vorm

W

werkwoorden

Uitleg

Werkwoorden zijn woorden die vertellen wat iets of iemand doet.

De ik-vorm is de kortste vorm van het werkwoord.

Schrijf de ik-vorm zoals je het hoort. Let daarbij op de spellingregels.

Voorbeelden

Pien **voetbalt** met haar vrienden.

Wij **gaan** naar school.

Ik **drink** een kopje thee.

Ik **geloof** er helemaal niets van.

W1 Schema persoonsvorm tegenwoordige tijd

Persoonsvorm tegenwoordige tijd

W_{1a}

werkwoorden

Uitleg

tt = tegenwoordige tijd = nu

vt = verleden tijd = vroeger/eerder

tt Jim **speelt** in de speeltuin. → Jim doet het nu.

vt Jim **speelde** in de speeltuin. → Jim deed het vanmorgen.

Bij ik-vormen die eindigen op *t*, komt er bij *ander* niet nog een *t* achter.
ik praat – de meester praat

Voorbeelden

Jesper **tekent** een olifant.

Geef je mij ook een koekje?

De jongens **zwemmen** in de zee.

Aniek **fluit** een vrolijk wijsje.

Stappenplan

(oefenen, tt) Sam op haar trompet.

Stap 1 Is het de persoonsvorm?

ja

Stap 2 In welke tijd staat de zin?

tegenwoordige tijd

Stap 3 Om welke vorm gaat het?

Sam = ander → ik-vorm + t → oefent

(oefenen, tt) Sam oefent op haar trompet.

Persoonsvorm tegenwoordige tijd met ik-vorm op d

Voorbeelden

Roos **vindt** mijn trui heel mooi.
Ik **word** morgen 10 jaar.
Berry **wordt** opgehaald door zijn opa.
Deze accu **laadt** snel **op**.

Stappenplan

(onthouden, tt) De juf de namen van alle kinderen.

Stap 1 Is het de persoonsvorm?
ja

Stap 2 In welke tijd staat de zin?
tegenwoordige tijd

Stap 3 Om welke vorm gaat het?
De juf = ander → ik-vorm + t → onthoudt

(onthouden, tt) De juf onthoudt de namen van alle kinderen.

Gebiedende wijs en je/jij achter de persoonsvorm

Uitleg

In een zin die in de gebiedende wijs staat, staat geen onderwerp.
De zin begint met de persoonsvorm; de ik-vorm van het werkwoord.

Als het onderwerp *je/jij* achter de persoonsvorm staat,
schrijf je alleen de ik-vorm.

Staat er iets achter *je/jij* (bv. je zusje) of staat er *u*, dan schrijf je ik-vorm + *t*.

Voorbeelden

Schud de kaarten!

Schrijf de som op.

Vind je dat een leuke sport?

Houdt je zusje van reptielen?

Homofone gevallen

Uitleg

Er zijn werkwoorden die hetzelfde klinken, maar iets anders betekenen.
rijzen – reizen

Er zijn ook werkwoorden die hetzelfde klinken, maar die anders worden vervoegd.
betaalt – betaald

Voorbeelden

Deeg moet eerst **rijzen** voor het in de oven kan.

Mijn opa en oma **reizen** graag naar het buitenland.

Sarah **betaalt** alle ijsjes.

Jeroen **heeft** gisteren de ijsjes **betaald**.

Hulpwerkwoorden

Uitleg

Er zijn werkwoorden waarvoor de regels voor werkwoordspelling niet gelden. Hier moet je de persoonsvormen van onthouden.
Deze werkwoorden worden vaak als hulpwerkwoord gebruikt.
Als hulpwerkwoord staan ze samen met een ander werkwoord in de zin.

Enkele hulpwerkwoorden zijn:
hebben – zijn – kunnen – willen – mogen – zullen

Voorbeelden

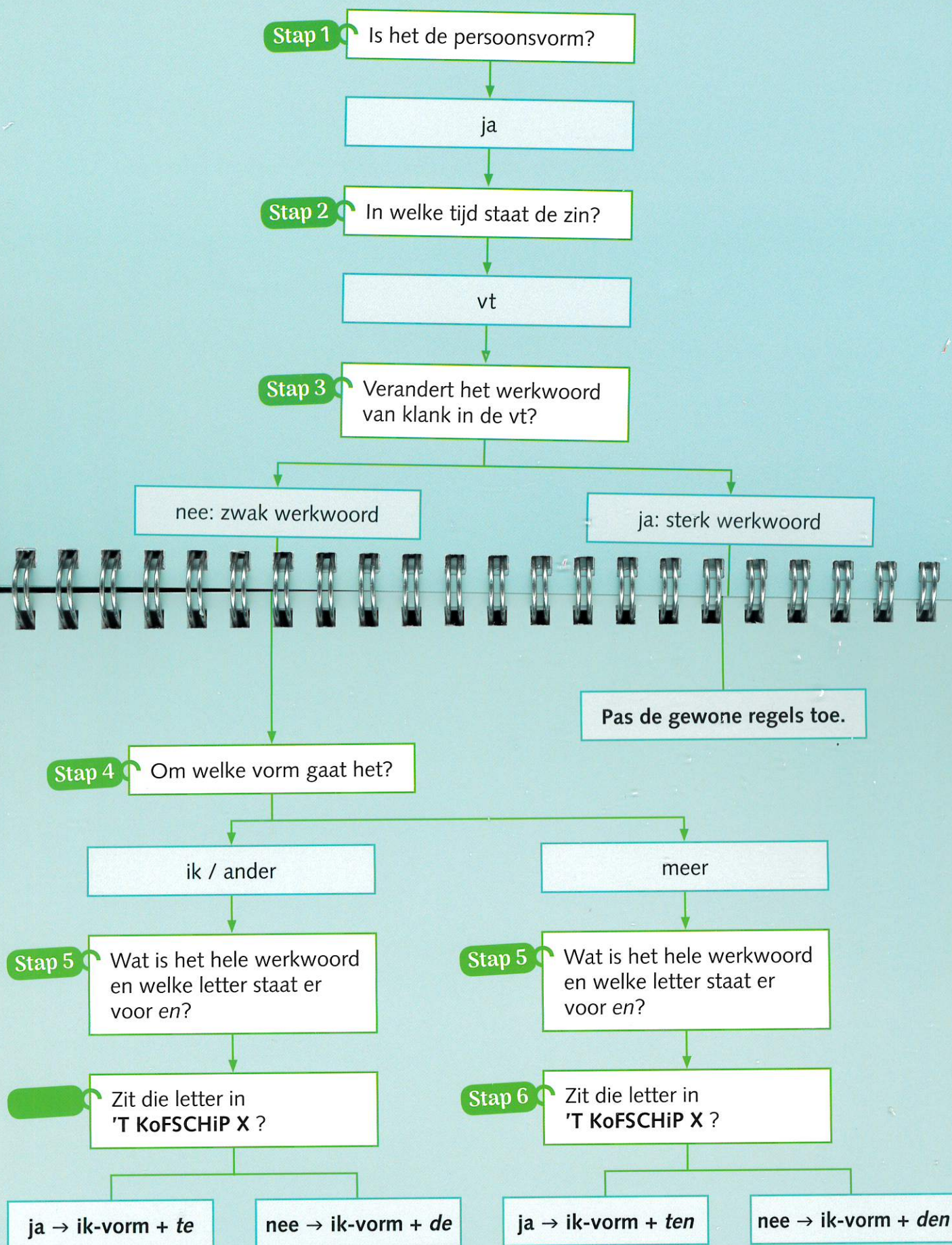
Ik **heb** altijd pech.

Willem **wil** niet naar school.

Ik **ben** naar de stad **geweest**.

Hij **is** op de fiets naar dansles **gegaan**.

W2 Schema persoonsvorm verleden tijd

Persoonsvorm verleden tijd van zwakke werkwoorden

Uitleg

Bij zwakke werkwoorden blijft de klank hetzelfde als je het werkwoord in een andere tijd zet.

ik werk – ik werkte

Als je niet kunt horen of je *de(n)* of *te(n)* achter de ik-vorm moet schrijven, gebruik je 'T KoFSCHiP X.

Voorbeelden

Ik fietste naar school.

Wij merkten er niets van.

Maik bladerde door het boek.

De jongens bouwden een hoge toren.

Stappenplan

(klappen, vt) Lin in haar handen.

Stap 1 Is het de persoonsvorm?

ja

Stap 2 In welke tijd staat de zin?

verleden tijd

Stap 3 Verandert het werkwoord van klank in de verleden tijd?

nee, dus zwak werkwoord

Stap 4 Om welke vorm gaat het?

Lin = ander → ik-vorm + de of te

Stap 5 Wat is het hele werkwoord en welke letter staat er voor en?

klappen

Stap 6 Zit die letter in 'T KoFSCHiP X?

ja → ik-vorm + te → klapte

(klappen, vt) Lin klapte in haar handen.

Persoonsvorm verleden tijd van zwakke werkwoorden met ik-vorm op *d* of *t*

Uitleg

Bij zwakke werkwoorden waarbij de ik-vorm eindigt op *d*, komt er altijd *de* of *den* achter de ik-vorm.

Bij zwakke werkwoorden waarbij de ik-vorm eindigt op *t*, komt er altijd *te* of *ten* achter de ik-vorm.

Als je twijfelt, kun je altijd 'T KoFSCHiP X gebruiken.

Voorbeelden

Ik **stootte** mijn knie tegen de tafel.

Bram en Tibbe **schatten** de juf veel ouder.

Riane **redde** een klein konijntje.

Wij **leidden** het spel in de gymzaal.

Stappenplan

(raden, vt) Abdel en Jos het goede antwoord.

Stap 1 Is het de persoonsvorm?

ja

Stap 2 In welke tijd staat de zin?

verleden tijd

Stap 3 Verandert het werkwoord van klank in de verleden tijd?

nee, dus zwak werkwoord

Stap 4 Om welke vorm gaat het?

Abdel en Jos = meer → ik-vorm + den of ten

Stap 5 Wat is het hele werkwoord en welke letter staat er voor *en*?

raden

Stap 6 Zit die letter in 'T KoFSCHiP X?

nee → ik-vorm + den → raadden

(raden, vt) Abdel en Jos raadden het goede antwoord.

Persoonsvorm verleden tijd van sterke werkwoorden

Uitleg

Bij sterke werkwoorden verandert de klank als je het werkwoord in een andere tijd zet.

wij lopen – wij liepen

Sterke werkwoorden moet je onthouden.
Je schrijft de persoonsvorm zoals je het hoort.

Voorbeelden

Roban **lijkt** verliefd op haar.

Roban **leek** verliefd op haar.

De kinderen **gaan** naar ballet.

De kinderen **gingen** naar ballet.

Persoonsvorm verleden tijd van zwakke werkwoorden met een v of z

Voorbeelden

De paarden **draafden** door de wei.

Het meisje **beefde** van angst.

Zij **reisden** samen door de tijd.

Ine **niesde** in haar elleboog.

Stappenplan

(leven, vt) Vroeger de ridders in een kasteel.

Stap 1 Is het de persoonsvorm? *ja*

Stap 2 In welke tijd staat de zin? *verleden tijd*

Stap 3 Verandert het werkwoord van klank in de verleden tijd?
nee, dus zwak werkwoord

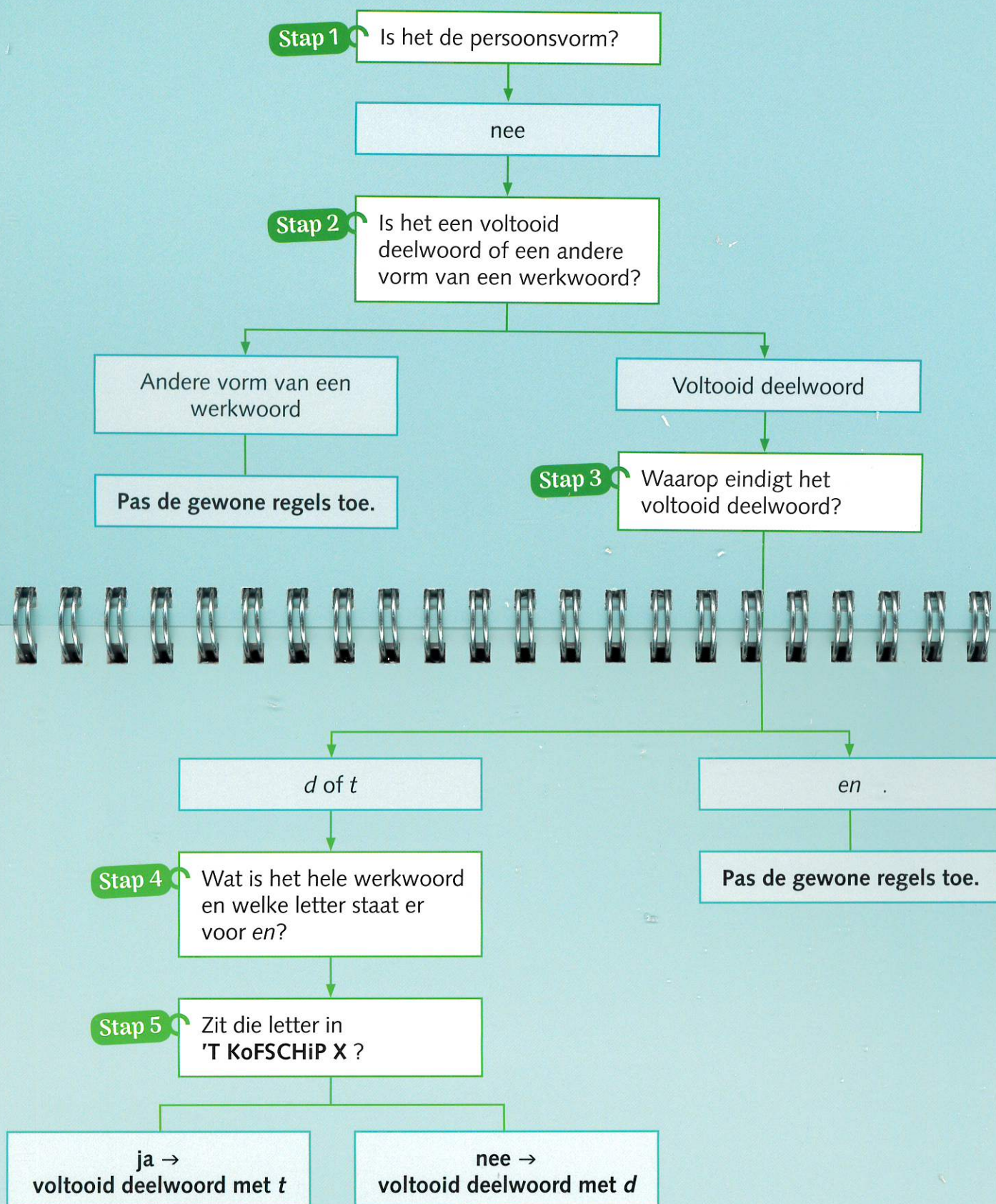
Stap 4 Om welke vorm gaat het?
de ridders = meer → ik-vorm + den of ten

Stap 5 Wat is het hele werkwoord en welke letter staat er voor *en*? *leven*

Stap 6 Zit die letter in 'T KoFSCHiP X?
nee → ik-vorm + den → leefden

(leven, vt) Vroeger leefden de ridders in een kasteel.

W3 Schema voltooid deelwoord

Voltooid deelwoord

Uitleg

Het voltooid deelwoord is de vorm van het werkwoord dat laat zien dat iets is afgerond. Het staat altijd samen met een persoonsvorm in een zin.

Voltooid deelwoorden van zwakke werkwoorden eindigen op een *d* of een *t*. Je gebruikt dezelfde regels als bij een persoonsvorm in de verleden tijd.

Voltooid deelwoorden van sterke werkwoorden eindigen vaak op *en*. Deze woorden schrijf je volgens de normale spellingregels.

Voorbeelden

Nikki **heeft** vandaag **gewerkt**.

Het vliegtuig **is** net **geland**.

Meester Bas **heeft** het werk **nagekeken**.

Stappenplan

(zeuren, vt) Het meisje heeft de hele dag om snoepjes

Stap 1 Is het de persoonsvorm?

nee

Stap 2 Is het een voltooid deelwoord of een andere vorm van het werkwoord?

voltooid deelwoord

Stap 3 Waarop eindigt het voltooid deelwoord?

d of t

Stap 4 Wat is het hele werkwoord en welke letter staat er voor *en*?

zeuren

Stap 5 Zit die letter in 'T KoFSCHiP X?

nee → voltooid deelwoord met d → gezeurd

(zeuren, vt) Het meisje heeft de hele dag om snoepjes gezeurd.

Voltooid deelwoorden homofone gevallen

W_{3b}

werkwoorden

Uitleg

Er zijn werkwoorden waarbij het voltooid deelwoord hetzelfde klinkt als de persoonsvorm.

beoordelen: hij beoordeelt – hij heeft beoordeeld

Voorbeelden

De arts **beoordeelt** de foto's van mijn pols.

De arts **heeft** de foto's van mijn pols **beoordeeld**.

Zij **verhuist** morgen naar Amsterdam.

Zij **is** vorige week naar Amsterdam **verhuisd**.

Voltooid deelwoord van zwakke werkwoorden met *d/t* of *v/z*

W_{3c}

werkwoorden

Uitleg

Bij voltooid deelwoorden van zwakke werkwoorden die eindigen op een *d* of *t*, gebruik je dezelfde regels als bij een persoonsvorm in de verleden tijd.

Voorbeelden

Bij het optreden **heeft** Marja erg **gebloed**.

Ik **heb** het wel **aangedurfd**.

De kleding **was** echt veel **afgeprijsd**.

Heb jij al van de pudding **geproefd**?

Stappenplan

(beleven, vt) Wij hebben vandaag avonturen

Stap 1 Is het de persoonsvorm?

nee

Stap 2 Is het een voltooid deelwoord of een andere vorm van het werkwoord?

voltooid deelwoord

Stap 3 Waarop eindigt het voltooid deelwoord?

d of t

Stap 4 Wat is het hele werkwoord en welke letter staat er voor *en*?

*belev***en**

Stap 5 Zit die letter in 'T KoFSCHiP X?

*nee → voltooid deelwoord met d → beleef***d**

(beleven, vt) Wij hebben vandaag avonturen beleefd.

Bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord

W_{4a}

werkwoorden

Uitleg

Een bijvoeglijk naamwoord zegt iets over een zelfstandig naamwoord. Van voltooid deelwoorden kun je ook bijvoeglijke naamwoorden maken.

Bijvoeglijk gebruikte voltooid deelwoorden schrijf je zo kort mogelijk volgens de normale spellingregels.

Meestal komt er een *e* achter het voltooid deelwoord, soms *te(n)* of *de(n)*. Als er al een *n* staat, blijft de *n* staan.

Voorbeelden

Het hout is verbrand.

Het **verbrande** hout.

De stoel is bezet.

De **bezette** stoel

De wedstrijd is verloren.

De **verloren** wedstrijd.

Bijvoeglijk gebruikt onvoltooid deelwoord

W_{4b}

werkwoorden

Uitleg

Het bijvoeglijk gebruikt onvoltooid deelwoord komt van een werkwoord. Het geeft aan dat je twee dingen tegelijkertijd doet.

Het zingende meisje fietste door de stad.

In deze zin is *fietste* de persoonsvorm en *zingende* het bijvoeglijk gebruikt onvoltooid deelwoord.

Je schrijft het bijvoeglijk gebruikt onvoltooid deelwoord door het hele werkwoord op te schrijven en daar *d* of *de* achter te zetten.

Voorbeelden

Het **juichende** publiek geniet van de wedstrijd.

De **mopperende** man valt van de trap.

Een **wachtend** kind kijkt op de klok.

Engelse werkwoorden

W₅

werkwoorden

Uitleg

Bij Engelse werkwoorden gebruik je dezelfde regels als bij Nederlandse werkwoorden. Soms is er ter verduidelijking een extra *e* nodig.

Voorbeelden

Ik **game** elke dag een uur.

Joseph **gamet** nog veel meer dan ik.

Wij **gamen** het liefst met z'n tweeën.

Gamede jij vroeger ook zoveel?

Wij **hebben** echt de hele dag **gegamed**.